

mgr Patrycja Guzikowska
Kolegium Zarządzania i Finansów
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

„Wpływ instrumentów polityki pronatalistycznej na dzietność w krajach OECD w latach 1991-2017”

promotor rozprawy: dr. hab. Feliks Grądalski, prof. em. SGH

promotor pomocniczy: dr Agata Sielska

STRESZCZENIE

Rozprawa doktorska wpisuje się w zakres przedmiotowy ekonomii demograficznej. W pracy poddano ocenie wpływ instrumentów polityki pronatalistycznej działających z osobna oraz tworzących interakcje na dzietność w krajach OECD w latach 1991-2017.

Przeprowadzona analiza pozwoliła stwierdzić, że polityka pronatalistyczna polegająca na wdrożeniu kombinacji określonych narzędzi wsparcia rodzin daje w efekcie większy wzrost dzietności, niż oddzielne i niezależne od siebie zastosowanie pojedynczych instrumentów. Na podstawie wyników przeprowadzonego badania sformułowano rekomendacje dla polityki pronatalistycznej.

Rozprawa została podzielona na siedem rozdziałów. W pierwszym przedstawiono wpływ zmian demograficznych na funkcjonowanie rynków pracy i systemów emerytalnych w krajach gospodarczo rozwiniętych. Drugi rozdział pracy poświęcony został przedstawieniu koncepcji teoretycznych wyjaśniających zmiany demograficzne oraz określeniu determinant dzietności. W kolejnym rozdziale uporządkowano pojęcia z zakresu polityki społecznej, polityki ludnościowej i polityki pronatalistycznej. Przedstawiono również doktrynalne uwarunkowania polityki pronatalistycznej i modele polityki rodzinnej. W rozdziale czwartym pogrupowano narzędzia polityki państwa wpływające na dzietność, dzieląc je na instrumenty działające *ex ante* i instrumenty działające *ex post*. Przedstawiono ich teoretyczny wpływ na dzietność i decyzje dotyczące podaży pracy. Kolejny rozdział rozprawy zawierał omówienie dotychczasowej literatury empirycznej dotyczącej skuteczności instrumentów polityki pronatalistycznej w krajach gospodarczo rozwiniętych. W rozdziale szóstym, za pomocą różnych wariantów modelu danych panelowych, zweryfikowano poprawność hipotez

badawczych i - na tej podstawie - tezy pracy. Ostatni rozdział rozprawy poświęcony został sformułowaniu rekomendacji dla polityki pronatalistycznej, których wdrożenie może pozwolić na zwiększenie współczynnika dzietności w krajach gospodarczo rozwiniętych, a więc tych, które borykają się z problemem niskiej dzietności niezapewniającej prostej zastępowalności pokoleń.

W pracy znalazły zastosowanie następujące metody badawcze: studia literaturowe, analiza danych statystycznych oraz modelowanie ekonometryczne.